

Sygn. akt III AUa 386/17

III AUz 49/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka (spr.) SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2018 r. w Szczecinie

sprawy R. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

o odsetki

na skutek apelacji organu rentowego i zażalenia ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 2 lutego 2017 r. sygn. akt VI U 795/16

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wlkp. VI Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego i zażaleniowego.

SSA Barbara Białecka SSA Anna Polak SSO del. Gabriela Horodnicka

- Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 386/17; III AUz 49/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 marca 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. odmówił R. R. prawa do odsetek od przyznanego świadczenia rentowego, niewypłaconego w terminie, za okres od 1 lipca 2012 r. do 31 stycznia 2014 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do żądanych odsetek oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł jego oddalenie.

W piśmie z dnia 4 września 2015 r. ubezpieczony wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 4 578,82 zł tytułem odsetek ustawowych za okres od 1 lipca 2012 r. do 31 stycznia 2014 r. wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia odwołania do dnia zapłaty.

Postanowieniem z dnia 10 listopada 2015 r. Sąd odrzucił odwołanie na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 16 marca 2016 roku Sąd oddalił wniosek ubezpieczonego o przywrócenie terminu do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 10 listopada 2015 r. i odrzucił zażalenie.

Postanowieniem z dnia 30 maja 2016 r. Sąd Apelacyjny zmienił postanowienie z dnia 16 czerwca 2016 r. i przywrócił wnioskodawcy termin do złożenia zażalenia na postanowienie z dnia 10 listopada 2015 r.

Postanowieniem z dnia 26 września 2016 r. Sąd Apelacyjny uchylił postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 10 listopada 2015 r. o odrzuceniu odwołania R. R. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Wyrokiem z dnia 2 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. z dnia 19 marca 2015 r., znak (...), w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu R. R. prawo do odsetek w kwocie 5311,50 zł (pkt I), oddalił odwołanie w pozostałym zakresie (pkt II) oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. na rzecz R. R. 210,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III).

Sąd I instancji ustalił, że R. R., ur. (...), posiada wykształcenie zawodowe (murarz); dotychczas pracował jako murarz, tynkarz, posadzkarz. W dniu 23 lutego 2012 r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W wyniku przeprowadzonego badania lekarskiego Komisja Lekarska ZUS w Z. w orzeczeniu z dnia 17 kwietnia 2012 r. ustaliła, że badany jest zdolny do pracy. Wnioskodawca odwołał się od tej decyzji. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 24 września 2013 r.

w sprawie VI U 750/12 zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 16 maja 2012 r. i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, począwszy od dnia 1 lutego 2012 r., na okres dwóch lat. Wyrokiem z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie III AUa 1084/13 Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację organu rentowego. W dniu 9 lipca 2014 r. odpis prawomocnego wyroku wpłynął do organu rentowego w G..

W dniu 19 marca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. wydał decyzję przyznającą ubezpieczonemu prawo do renty, przyznając jednocześnie odsetki ustawowe za okres od dnia 9 sierpnia 2014 r. do dnia 28 listopada 2014 r. w kwocie 1 025,67 zł.

W toku postępowania w sprawie VI U 750/12 biegli sądowi nie dysponowali innymi, dodatkowymi dokumentami niż te, które posiadała Komisja Lekarska ZUS wydająca orzeczenie z dnia 17 kwietnia 2012 r. Stan zdrowia ubezpieczonego od dnia wypadku do dnia badania przez biegłych lekarzy sądowych nie uległ poprawie. Dokumentacja medyczna, którą dysponowała Komisja Lekarska ZUS w dniu orzekania była wystarczająca do ustalenia, iż ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny do pracy. Biegli opiniujący w sprawie uznali R. R. za nadal częściowo niezdolnego do pracy.

Odsetki od niewypłaconego w terminie świadczenia rentowego za okres od 1 lipca 2012 r. do 31 stycznia 2014 r. wynoszą 5 311,50 zł.

W oparciu o tak poczynione ustalenia faktyczne, Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonego co do zasady zasługiwało na uwzględnienie. W sprawie wymagało ustalenia, czy odmowa przyznania ubezpieczonemu prawa do renty nastąpiła wskutek błędu organu rentowego, co stosownie do treści art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748; dalej jako „ustawa systemowa:”) powodowałoby obowiązek zapłaty odsetek oraz ustalenie daty początkowej oraz końcowej jego powstania. Zgodnie z powołanym artykułem, „jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności”. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte

w art. 85 ust. 1 ustawy określenie „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej prawa do świadczenia mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r., II UKN 402/00, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 501). Odsetki nie przysługują w przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub podwyższeniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. Za błąd pozwanego musi zostać uznany błąd lekarza orzecznika ZUS, Komisji Lekarskiej, którzy przez błędne określenie stanu zdrowia ubezpieczonego spowodowali wydanie decyzji organu rentowego odmawiającej przyznania świadczenia i naruszającej w ten sposób przepisy prawa materialnego określające przesłanki nabycia prawa do renty. Dla powstania obowiązku wypłaty odsetek konieczne jest stwierdzenie tego naruszenia przez pozwanego prawomocnym wyrokiem zmieniającym decyzję organu rentowego i przyznającym prawo do tego świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 r., II UK 485/03, OSNP 2005/10/147).

Sąd I instancji zważył, iż w sprawie bezspornym było to, że Komisja Lekarska ZUS ustaliła brak niezdolności ubezpieczonego do pracy. Orzeczenie to stanowiło podstawę decyzji organu rentowego odmawiającej ubezpieczonemu prawa do świadczenia. Biegli orzekający w sprawie VI U 750/12 dysponowali taką samą dokumentacją medyczną jak pracownicy pozwanego i stwierdzili dalszą częściową niezdolność do pracy ubezpieczonego. Na rozprawie w dniu 22 września 2015 r. biegli wskazali, że dokumentacja medyczna, jaką w dniu badania dysponowała Komisja Lekarska była w pełni wystarczającą do uznania dalszej częściowej niezdolności do pracy. Nawet zaś gdyby w sprawie VI U 750/12 przedłożone zostały nowe dokumenty w sprawie, to nie miałyby one istotnego znaczenia, albowiem w dniu wydawania orzeczenia stan zdrowia ubezpieczonego, na co wskazywała dokumentacja medyczna będąca w posiadaniu komisji lekarskiej, nie uległ poprawie i nie było żadnych przesłanek do uznania R. R. za osobę zdolną do pracy. Pozwany nie kwestionował ustnych wyjaśnień biegłych sądowych.

Ponadto Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r. w sprawie P 11/07 „w sytuacji kiedy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy (np. błędna interpretacja przepisów, zaniechanie podjęcia określonych działań z urzędu, błędne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy, termin z art. 118 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia.”

Ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było, zdaniem Sądu I instancji, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS. Z prawidłowego i niekwestionowanego przez ubezpieczonego wyliczenia matematycznego organu rentowego wynika, że ubezpieczonemu należą się odsetki w wysokości 5 311,50 zł.

Sąd orzekający dokonał ustaleń w sprawie na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy VI U 750/12 oraz wyżej opisanych opinii biegłych, uznając je za wiarygodne.

Na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie I wyroku i zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonemu kwotę 5 311,50 zł tytułem odsetek. W pozostałym zakresie odwołanie należało oddalić.

Nadto Sąd I instancji wskazał, że znajdujące się w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej odesłanie do Kodeksu cywilnego dotyczy wyłącznie odsetek ustawowych, a zatem – poza określeniem wysokości odsetek – odsetki od opóźnionego świadczenia uregulowane są na potrzeby prawa ubezpieczeń społecznych wyczerpująco, bez możliwości odwoływania się do przepisów prawa cywilnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2011 r., II UK 22/11, LEX nr 1109360). Brak takiej możliwości, a w szczególności możliwości odwołania się do art. 482 § 1 k.c., regulującego kwestię odsetek od odsetek, gdy przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych nie przewidują możliwości dochodzenia odsetek od odsetek, skutkuje brakiem podstawy prawnej dla żądania odsetek od odsetek.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie II wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, ustalając je na kwotę 210 zł (90 i 60 zł – tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu głównym i zażaleniowym; 30 zł x 2 – opłata od zażaleń).

Z wyrokiem Sądu I instancji w części (pkt I i III) nie zgodził się organ rentowy, który w wywiedzionej apelacji zarzucił przedmiotowemu rozstrzygnięciu:

1. błędną wykładnię przepisów prawa materialnego, tj. art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez uznanie, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie prawa do świadczenia w ustalonym terminie,
2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału poprzez przyjęcie, że organ rentowy pozostawał w zwłoce z wypłatą renty w kwocie 25.712,17 zł od dnia 1 lipca 2012 r., mając na uwadze ustalenia faktyczne w zakresie spełnienia warunków prawa do renty dokonane przez Sąd Okręgowy w sprawie o sygn. akt VI U 750/12,
3. naruszenie przepisów postępowania poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny zebranego materiału dowodowego (art. 233 § 1 k.p.c.), nieustosunkowanie się do całości materiału (art. 328 § 2 k.p.c.).

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I i oddalenie odwołania oraz kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 210 zł, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu apelujący podniósł, że odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie renty mogą być naliczane od poszczególnych kwot świadczenia, należnych za okres od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia 31 stycznia 2014 r. z tym, że naliczanych za kolejne miesiące kalendarzowe od poszczególnej kwoty świadczenia za dany miesiąc, od dnia 6-tego miesiąca do dnia faktycznej zapłaty renty za ten okres. Wysokość renty proporcjonalnej w 2012 r. wynosiła 1.276,21 zł miesięcznie, zaś od 1 marca 2013 r. 1.375,55 zł. Tymczasem sentencja wyroku dotyczy przyznania odsetek od całości wyrównania w kwocie 25.712,17 zł. Na dzień 1 lipca 2012 r. organ rentowy nie pozostawał w zwłoce z zapłatą renty w kwocie 25.712,17 zł, od której to kwoty wyliczono odsetki w wysokości 5.311,50 zł. Nadto warto zwrócić uwagę, że wnioskodawca domagał się zasądzenia kwoty 4.578,82 zł.

Zdaniem skarżącego, ocena zebranego materiału dowodowego pod kątem odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie prawa do świadczenia w ustawowym terminie jest błędna. Zebrany materiał dowodowy (przedłożona dokumentacja medyczna) na etapie postępowania administracyjnego uprawniał organ rentowy do wydania decyzji

z dnia 16 maja 2012 r. Dopiero postępowanie dowodowe (opinie 4 biegłych lekarzy sądowych, w tym opinii ustnych) przeprowadzone przed Sądem Okręgowym w sprawie o sygn. akt VI U 750/12 pozwoliło na ustalenie wszystkich warunków niezbędnych do nabycia prawa do renty. Sąd nie orzekł wówczas o odpowiedzialności organu rentowego i nie zasądził odsetek (por. wyrok SN z dnia 28 kwietnia 2010 r., II UK 330/09). Zamieszczenie w sentencji wyroku rozstrzygnięcia co do odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji jest powinnością tego sądu, który zmieniając decyzję, przyznaje prawo do świadczenia.

W ocenie skarżącego brak jest podstaw do twierdzenia, że organ rentowy pozostawał w zwłoce z wypłatą świadczenia przyznanego decyzją z dnia 24 listopada 2014 r. za sporny okres od dnia 1 lipca 2012 r. Organ rentowy nie ma obowiązku wypłaty odsetek od świadczenia przyznanego w terminie 30 dni od wpływu prawomocnego wyroku sądu zmieniającego uprzednią decyzję tego organu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy w postępowaniu odwoławczym uzasadnione było ustaleniami, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu z uwagi na ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed tym organem (por. wyrok SN z dnia 21 kwietnia 2009 r., I UK 345/08, OSNP 2010/23-24/293). Organ rentowy zauważył, że termin do wydania decyzji wynosi 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do jej wydania (art. 118 ustawy emerytalnej). W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności uważa się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia (art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej). Wyrok Sądu Okręgowego z dnia 8 czerwca 2015 r. (XIV U 4109/14) wpłynął do organu rentowego w dniu 30 czerwca 2015 r., stał się prawomocny od 15 lipca 2015 r. i został wykonany decyzją z dnia 12 sierpnia 2015 r. Postępowanie organu rentowego nie było zawinione.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczony wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych lub zestawienia złożonego na rozprawie.

W uzasadnieniu ubezpieczony wskazał m.in., że podniesione w apelacji zarzuty organu rentowego dotyczące wysokości zasądzonej kwoty oraz sposobu jej wyliczenia są całkowicie chybione. Organ rentowy sam dokonał matematycznego wyliczenia należnych ubezpieczonemu odsetek, których wysokość teraz kwestionuje. Strona powodowa nie dysponowała przed rozprawą całością dokumentów i pierwotnie swoje roszczenie określiła szacunkowo, natomiast na rozprawie pełnomocnik ubezpieczonego sprecyzował żądanie uznając za prawidłowe wyliczenia dokonane w sprawie przez ZUS. Ponadto należy wskazać, iż przedmiotem sporu jest prawo do odsetek. Zatem wbrew zarzutom podniesionym przez organ rentowy, Sąd I instancji wyraźnie wskazał sposób obliczenia świadczenia - zgodnie z treścią wyroku odsetki zostały obliczone na podstawie wyliczenia matematycznego dokonanego w sprawie przez sam organ rentowy, a ponadto dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy VI U 750/12. Wadliwy jest też zarzut, iż przyznana kwota odsetek dotyczy odsetek od całości wyrównania bez uwzględnienia jego co miesięcznego charakteru. W pierwszej kolejności należy wskazać, iż wbrew twierdzeniom organu nie wynika to z sentencji wyroku. Ponadto, gdyby przyjąć stanowisko pozwanego, to kwota odsetek od całości świadczenia tj. kwoty 25.712,17 zł wyniosłoby 8.113,77 zł. Natomiast przyznana kwota uwzględnia okoliczność, iż świadczenie aktualizowało się stopniowo, co miesiąc i tym sposobem nie było wymagalne w całości od samego początku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego okazała się o tyle uzasadniona, że doprowadziła do uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy nie wyjaśnił wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności, a tym samym nie orzekł co do istoty sprawy, to zaś powoduje konieczność wydania orzeczenia kasatoryjnego.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy w punkcie I wyroku z dnia 2 lutego 2017 r. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. z dnia 19 marca 2015 r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu R. R. prawo do odsetek w kwocie 5.311,50 zł, przy czym, nie wskazał sposobu ich wyliczenia. Jak słusznie zauważył

w treści apelacji organ rentowy, odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie renty mogą być naliczane od poszczególnych kwot świadczenia należnego za okres od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia 31 stycznia 2014 r. z tym, że naliczanych za kolejne miesiące kalendarzowe od poszczególnej kwoty świadczenia za dany miesiąc. Wysokość renty proporcjonalnej w 2012 r. wynosiła 1.276,21 zł miesięcznie, zaś od 1 marca 2013 r. 1.375,55 zł. Tymczasem ani z sentencji wyroku, ani z uzasadnienia nie wynika, czy przyznana kwota odsetek została obliczona od poszczególnych miesięcznych kwot świadczenia, czy od całości wyrównania w kwocie 25.712,17 zł.

W ocenie Sądu Apelacyjnego skarżący słusznie zakwestionował rozstrzygnięcie Sądu I instancji, bowiem w istocie nie sposób wywieść z niego, za jaki okres przyznano ubezpieczonemu odsetki ani też w jaki sposób zostały one wyliczone. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż zasądzając odsetki, Sąd orzekający winien w szczególności w sposób jednoznaczny wskazać datę początkową, od której powstaje zobowiązanie organu rentowego do ich wypłaty, nie ulega wątpliwości, że datą końcową jest zawsze dzień poprzedzający wypłatę świadczenia. Sąd Apelacyjny zważył, iż w przedmiotowym orzeczeniu brak było tego rodzaju ustaleń, niezbędnych do wydania w sprawie prawidłowego rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek należnych ubezpieczonemu R. R.. Należy również mieć na uwadze treść art. 118 ust. 4 i 5, określającego terminy wypłat świadczeń.

Ponadto Sąd Odwoławczy zważył, iż Sąd Okręgowy zarządzeniem z dnia 15 grudnia 2016 r. (k. 151 akt sądowych) zobowiązał organ rentowy do przedstawienia hipotetycznego wyliczenia odsetek należnych ubezpieczonemu przy przyjęciu błędu pozwanego przy przyznawaniu świadczenia rentowego. Wyliczoną kwotę odsetek w wysokości 5.311,50 zł organ rentowy przedłożył wraz z pismem z dnia 28 grudnia 2016 r. (k. 158 akt sądowych). Sąd I instancji, nie dokonując analizy przedstawionego wyliczenia, stwierdził jedynie, iż: „Z prawidłowego i niekwestionowanego przez ubezpieczonego wyliczenia matematycznego organu rentowego wynika, że ubezpieczonemu należą się odsetki w wysokości 5.311,50 zł.” (str. 3 uzasadnienia).

Powyższe prowadzi zdaniem Sądu Apelacyjnego do wniosku, iż Sąd Okręgowy niejako przerzucił na Zakład Ubezpieczeń Społecznych ciężar ustalenia i wskazania okresu, za który należne są ubezpieczonemu odsetki, po czym w sposób bezrefleksyjny uznał poczynione przez organ rentowy ustalenia za w pełni prawidłowe. Dodatkowo Sąd Odwoławczy zauważył, iż Sąd I instancji w sposób nieprecyzyjny sformułował treść zarządzenia z dnia 15 grudnia 2016 r., ograniczył się bowiem jedynie do wskazania, że organ rentowy winien przedstawić hipotetyczne wyliczenie odsetek należnych ubezpieczonemu przy przyjęciu błędu pozwanego przy przyznawaniu świadczenia. Podkreślić należy, że to na Sądzie rozpoznającym sprawę spoczywał obowiązek ustalenia daty początkowej, którą organ rentowy winien uwzględnić przy dokonywaniu swoich wyliczeń w przedmiocie należnych odsetek.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że prawidłowe rozstrzygnięcie każdej sprawy uzależnione jest od spełnienia przez sąd orzekający dwóch naczelných obowiązków procesowych, tj. przeprowadzenia postępowania dowodowego w sposób określony przepisami kodeksu postępowania cywilnego oraz dokonania wszechstronnej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Rozstrzygnięcie to winno również znajdować oparcie w przepisach prawa materialnego, adekwatnych do poczynionych ustaleń faktycznych. Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia ma natomiast na celu ustalenie, czy w sprawie będącej przedmiotem rozpoznania sąd pierwszej instancji sprostał ww. wymogom.

Kontrola zaskarżonego przez organ rentowy orzeczenia prowadzi do wniosku, że wyrok z dnia 2 lutego 2017 r. nie poddaje się kontroli instancyjnej. Sąd Okręgowy nie uczynił zadość opisanym wyżej wymaganiom, albowiem nie wyjaśnił wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności sprawy, a tym samym nie orzekł co do istoty sprawy, co powoduje konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy rzeczą Sądu Okręgowego będzie w pierwszej kolejności ustalenie daty początkowej wypłaty odsetek należnych ubezpieczonemu R. R. a następnie wyjaśnienie – z przywołaniem właściwych przepisów prawa – powodów przyjęcia tej właśnie daty przez Sąd.

Należy również mieć na uwadze, że organ rentowy w dniu 19 marca 2015 r. wydał decyzję przyznającą ubezpieczonemu prawo do renty, przyznając jednocześnie odsetki ustawowe za okres od dnia 9 sierpnia 2014 r. do dnia 28 listopada 2014 r. w kwocie 1 025,67 zł.

Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. orzekł jak w sentencji i zgodnie z treścią art. 108 § 2 k.p.c. orzekł o kosztach postępowania.

Na marginesie Sąd Odwoławczy wskazuje, że rozpoznanie złożonego przez ubezpieczonego zażalenia na pkt III wyroku Sądu Okręgowego z dnia 2 lutego 2017 r. (postanowienie o kosztach) – wobec uchylenia przedmiotowego orzeczenia – stało się na obecnym etapie postępowania bezprzedmiotowe.

SSA Barbara Białecka SSA Anna Polak SSO del. Gabriela Horodnicka

- Stelmaszczuk